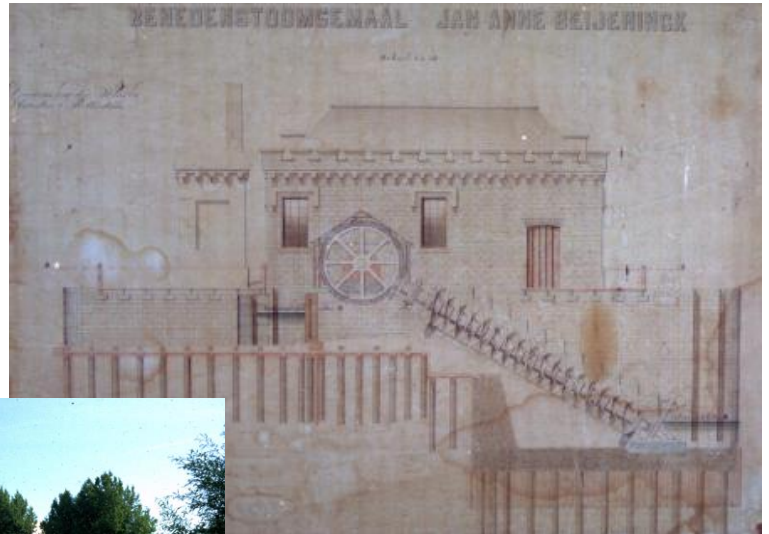

2014- 2018

Stichting
Beijerinckgemaal

BELEIDSPLAN STICHTING BEIJERINCKGEMAAL

In dit beleidsplan geven we kort weer wat onze doelen zijn voor de komende jaren en op welke manier we deze doelen realiseren

STICHTING BEIJERINCK-GEMAAL

Capelle aan den IJssel

Beleidsplan 2014 – 2018

Stichting tot behoud van het gemaal Jan Anne Beijerinck

Inleiding

De Stichting tot behoud van het Jan Anne Beijerinckgemaal werd op 16 november 1988 opgericht en vierde dus in het najaar van 2013 zijn 25jarig bestaan. Een goed moment om kort terug te kijken naar wat gerealiseerd is en wat uitgebreider naar wat momenteel wordt gedaan resp. in de nabije toekomst zal worden gerealiseerd.

Het Jan Anne Beijerinckgemaal is een van de gemalen die eind 19^e eeuw de Prins Alexander polder – nu een Rotterdamse woonwijk - hebben leeggemalen. Het in 1869 in gebruik genomen (stoom)gemaal, is van die gemalen het enige nog overgebleven gemaal. In 1927 werd het gemaal ingrijpend gerenoveerd, kreeg het de vorm waarin wij het nu kennen en werden de huidige pompen en elektromotoren geïnstalleerd.

Het elektrificeren van gemalen begon vanaf 1914/1915 vooral in de omgeving van de grote steden. Daar was elektrische infrastructuur beschikbaar. Het apart aanleggen van bekabeling elders was volgens de waterschappen veel te duur.

Nadeel van het gebruik maken van de bestaande stedelijke infrastructuur was echter dat het net daar niet altijd berekend was op de belasting door een gemaal; zeker niet op de piekbelastingen bij het opstarten. Het Jan Anne Beijerinckgemaal heeft daarom, voor die tijd unieke, voorzieningen – opschakelen in negen standen – om te hoge piekbelastingen tegen te gaan. De komende jaren zal het bijzondere van de elektrische installatie, met externe hulp, nader in beeld worden gebracht.

Bijzonder van het gemaal is ook dat deze pompen en motoren vandaag de dag nog vrijwel onveranderd aanwezig zijn en hun werk kunnen doen.

Doelstelling: Behoud

De primaire doelstelling van de Stichting Jan Anne Beijerinck, het behoud van het gemaal in oorspronkelijke staat, is inmiddels goeddeels gerealiseerd. In de afgelopen 25 jaar is het gebouw door het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) in 1993 overgedragen aan de stichting. Vervolgens heeft de stichting het pand en de machines in een aantal stappen ingrijpend gerenoveerd en op kleinere schaal verbouwd. Door de renovatie is het voortbestaan van het pand en de machines voorlopig gegarandeerd.

Omdat met HHSK overeenstemming is bereikt over het 'open houden van het gat in de dijk' kan het gemaal nog volledig functioneren. Voor de recreatieve en educatieve functie (zie onder) van het gemaal, is dat van groot belang.

Naast het oorspronkelijke gemaal is een afzonderlijk gebouw voor de educatieve functie gerealiseerd. Bij de laatste renovatie is ook dit Educatief Centrum onder handen genomen, zodat het nu een bij het gemaal passende uitstraling heeft.

De komende jaren zal de planning en uitvoering van regulier en incidenteel groot onderhoud veel aandacht vragen en ook de nodige financiële middelen. Alleen indien dat gerealiseerd wordt zal echt sprake zijn van een situatie waarin sprake is van duurzame instandhouding.

Gebruik

Het gemaal heeft momenteel verschillende functies. De voormalige dienstwoning is al weer enkele decennia als woonhuis in gebruik. Bewoning draagt bij aan de inkomsten van de stichting en aan het beheren en de beveiligen van het gemaal zelf.

Het gemaal zelf heeft geen waterstaatkundige functie meer, maar wel een recreatieve en educatieve functie. De stichting streeft er naar de pompen een aantal dagen in het jaar te laten werken, de zg. draaidagen.

In het voormalige ketelhuis bevindt zich inmiddels al weer vele jaren de tentoonstellingsruimte (annex werkruimte) van de Historische Vereniging Capelle (HVC). De HVC organiseert wisselende tentoonstellingen in de ruimte die in ieder geval elke zaterdagmiddag te bezichtigen zijn. HVC en Stichting samen zorgen voor het ontvangen van groepen scholieren uit het basis- en voortgezet onderwijs voor een interactief programma waarin hen de basisprincipes van gemaal, polder, bemaling etc, aanschouwelijk worden uitgelegd. Ook bij de (her)inrichting van het buitengebied is rekening gehouden met deze educatieve functie.

Incidenteel worden gemaal en/of educatie centrum ook gebruikt voor lezingen, ontvangsten en bijeenkomsten van HHSK.

Draaidagen

De stichting streeft er naar het gemaal ten minste zes zaterdagen per jaar volledig te laten werken. Daaronder in ieder geval de zaterdagen van de Nationale Gemalendag en Open Monumentendag. Het aantal draaidagen wordt begrensd door de beschikbaarheid van voldoende machinisten en de niet onaanzienlijke stroomkosten. De draaidagen worden ruim en ruim van tevoren in de media aangekondigd en trekken altijd enkele tientallen belangstellenden, die meestal tegelijk ook de tentoonstelling van de HVC bezoeken.

Machinisten

De afgelopen jaren is gewerkt aan het verbreden van de kring van 'machinisten', vrijwilligers (waaronder de leden van het bestuur) die over voldoende kennis en kunde beschikken om de pompen te kunnen bedienen. Daartoe hebben ze een korte cursus elektrotechniek gevolgd en zijn ze nader geïnstrueerd door oud machinisten van HHSK.

Deze nemen ook de begeleiding van de vrijwilligers tijdens draaidagen op zich en het uitvoeren van klein onderhoud tijdens de draaidagen.

Werkdagen

Stichtingsbestuur en andere vrijwilligers proberen bij te dragen aan het laag houden van de onderhoudskosten door enkele dagdelen per jaar simpele onderhoudsklussen te doen.

Diversen

De afgelopen jaren werd ook gewerkt aan een aantal kleinere verbeterprojecten. Zo werden de verzekeringen onder de loep genomen, werd de veiligheid van bezoekers in de machinekamer verbeterd en op verschillende manieren (analoog zowel als digitaal) meer informatie aan bezoekers verstrekt tijdens hun rondgang door het gemaal.

Omgeving

Na de renovatie van het gemaal zelf en het educatief centrum, heeft het bestuur samen met een landschapsarchitecte plannen ontwikkeld voor het herinrichten van de buitenruimte. De educatieve functie van het gemaal was daarbij leidend: hoogteverschillen in het terrein zichtbaarder maken, terugbrengen van oorspronkelijke beplanting, een minivijzelgemaal aanbrengen om de oorspronkelijke werking van het gemaal toe te lichten, etc. Ook werd het gebied aan de oostkant met een hek afgesloten om vernielingen te voorkomen en werd een nieuwe wandelroute rond de waterinlaat gerealiseerd.

De inmiddels vrijwel voltooide renovatie van de buitenruimte kon voor een relatief laag budget worden uitgevoerd dank zij de zeer gewaarde omvangrijke en belangeloze inzet van vrijwilligers als de ontwerpend landschapsarchitecte en de zg. klussenploeg van de HVC.

Wensen

De belangrijkste uitdaging de komende jaren is het vinden van financiering voor groot onderhoud. Daarbij moeten ook (a) zaken worden aangepakt die geen deel uitmaken van de renovatie (zoals de daken) en (b) problemen opgelost worden die bij de renovatie niet goed genoeg blijken te zijn uitgevoerd (in het bijzonder het krooshek dat in de praktijk onvoldoende blijkt te functioneren).

In de educatieve functie en de buitenruimte zijn nog een aantal verbeteringen mogelijk. Waar mogelijk zal de educatieve functie verder worden uitgebouwd. Bovendien beschikt de stichting over enige objecten (waaronder een houten vijzel en een bootje) die dringend aan een grondige renovatie toe zijn.

De stichting streeft er, in samenspraak met de HVC, naar meer bekendheid te geven aan de draaidagen en de bezoekersaantallen verder te laten groeien. Ook zal

geprobeerd worden het aantal draaidagen verder uit te breiden, voor zover dat financieel en qua (machinisten)capaciteit haalbaar is.

Het aantal donateurs van de stichting is bescheiden en heeft de neiging terug te lopen. In de komende jaren zal geprobeerd worden dat tij te keren en nieuwe donateurs resp. sponsoren te werven.

Op termijn zal ook geïnvesteerd moeten worden in het onderhoudsniveau van elektromotoren en pompen.

Grote renovatie is niet onmiddellijk aan de orde, maar de onderhoudskosten zullen de komende jaren zeker oplopen.

Financiën

De exploitatie van het gemaal wordt gefinancierd door bijdragen van HHSK en donateurs, huuropbrengsten van museum / educatief centrum en de woninghuur. Incidenteel – ten behoeve van renovatie en bijzondere projecten - zijn er ook bijdragen geweest van de gemeente Capelle, de provincie Zuid-Holland, het Cultuurfonds BNG en de Van Cappellen Stichting.

Op korte termijn zijn exploitatie en groot onderhoud van het gebouw wel gewaarborgd. Op langere termijn echter niet of onvoldoende. Het bestuur zal de komende jaren prioriteit geven aan het duurzaam maken van de lange termijn financiering.

Vooraf het vinden van nieuwe donateurs en sponsoren zal daarbij prioriteit hebben.

In 2014 wordt een concreet plan opgesteld hoe fondsenwerving gestalte kan krijgen. Daarbij zal in het bijzonder aandacht worden geschonken aan het vinden van sponsoren - bijvoorbeeld uit de sfeer van waterbeheer of elektriciteit- die voor langere tijd willen investeren in het gemaal. De stichting zal in beeld brengen op welke tegenprestaties sponsors mogen rekenen.

In 2015 zal het accent liggen op het uitbreiden, zo mogelijk verdubbelen, van het aantal donateurs. Tevens zal de nieuwsbrief die zij incidenteel ontvangen vanaf dat jaar geheel gedigitaliseerd worden.

Bestuurssamenstelling

Het huidige bestuur wordt gevormd door:

ir. J.C. Goudriaan	voorzitter
J.Tammel	secretaris
G. J. Groenendijk	penningmeester
J.W. A.J. Damsteeg	lid (tevens bewoner van de dienstwoning)
Mw. Mr A. van der Klauw-Cornet	lid
Dr. A. Cachet	lid

De stichting is veel dank verschuldigd aan haar sponsoren en donateurs. Zonder hun bijdragen was het onmogelijk geweest het gemaal te behouden. De stichting hoopt ook de komende jaren op hun steun te mogen rekenen. Dank is ook op zijn plaats voor de vele vrijwilligers, waaronder de klussenploeg van de HVC en oud-machinisten van Schieland, die op uiteenlopende wijze bijdragen hebben geleverd aan exploitatie en renovatie van het gemaal.

Beloningsbeleid

Zowel de bestuurders als de vrijwilligers zijn onbezoldigd en ontvangen geen vergoeding voor de werkzaamheden. Gemaakte kosten worden vergoed. Er wordt geen reiskostenvergoeding gegeven.

Gegevens Stichting Beijerinckgemaal.

Adres: Bermweg 15
 2906 LA Capelle aan den IJssel
 010-4518003

Bank NL52 INGB 0005 9315 07

Website www.beijerinckgemaal.nl
Email info@beijerinckgemaal.nl

fiscaal nummer 8167.27.764
KvK nr. S 13 07 70

Onze stichting heeft de Anbi-status.

Redactie: Lex Cachet
Opmaak: Aart Jan Damsteeg